

Glasilo Slovenske Krajine

NOVINE

Prihaja vsako nedeljo.

Cena na leto doma 20 Din. V Ameriko cena na leto 70 Din. Cena M. Lista je doma 5 Din, v Ameriko 30 Din. ki oba lista majo i sirote dobijo kalendar brezplačno. Ki pa samo ednoga, ga dobijo za polovično ceno.

„Vredništvo i opravištvo Novin je v Črensovcih, Prekmurje“.

Vrednik Kleki Jožef, vp. plebanoš v Črensovcih.

Rokopise i naročnino pošiljajte na uredništvo ali opravištvo Novin v Črensovce, Prekmurje. Oglasi, (inserati) se tudi tu sprejmajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok en dinar za večkrat popust od 5% do 40%.

Ka nam je spravila radikalna vlada od 18. marca mao i z kem nas šče ešče osrečiti?

A pravico ljubečega človeka ne je mogla ta premotiti, ar ta ma kratke noge, povsod, v štampi pa ešče bole, kak šteč je debelo štampana. Tu slūži celo v to njena debeloča, da se oddaleč že vidi, ka se je vsaki pravico ljubeči človek bar ozdaleč naprej lahko ogne. (Mi ne poznamo teh listov). Vi, dragi naši pristaši, ste se je odaleč že ognoli. Ne poznate, neščete poznati laži, ve če jo v litri točijo i ve če jo v žakli vagajo. (Tak je! Veselost!) To ste pokazali 18. marca i vūpamo se, ka vsikdar tudi bodete pokazali. (Vsikdar i nas nikdar ne premotjo.)

Novi radikalni blagoslovi.

Zakon od taks.

— Pa jaz z radikalnim blagoslovom ešče nesam gotov.

Pokazao sem vam samo tistoga, z šterim ste že poškopljani, ne pa še tistoga, z šterim vas radikalna vlada šče ešče ne poškopiti nego celo polijati. (Veselost.) Štirje novi zakoni še nesprojeti so te novi blagoslov. Tei zakoni so: zakon od taks, zakon od priznanja zaslužnih možov, šolski i agrarni zakon. Takseni zakon de vršo službo pijajce — v taksah, štemplnah de cecao krv vrednosti z našega maloga človeka. Kak pijajce malih lūknjic potegnejo dosta krvi z človeka, tak bo te zakon po 5 Din., 10 Din., itd. cecao našo malo vrednost. Na vse de trbelo štemplne i grozne cene štemplnov keliti, celo na šolska svedočanstva tak, ka do samo štemplnje skoz dobo šolanja več koštali, kak inda sveta vso šolanje za popa, doktora ali fiškališa skoz dvanajset let. (Strašno nas teršijo.) Komi se godi, pitam, po celom sveti največ krivice. Jeli malomi človeki, siroti. (Tak je) I če zdaj te mali človek, ta sirota iščeta i moreta iskati pravico, ar sta večkrat prisiljeniva na to — če té mali človek i te siromak, pravim — si iščeta pravico, jo moreta že prle. plačati v štemplnaj, kak bi njima jo prisodili. I kelikokrat njima mesto pravice krivico prisodijo. (Tak je) I to tudi moreta plačati v štemplnaj. (Žalostno. Tak je.) Potrebūješ kakše dovoljenje, kakše svedočanstvo, kakši obrtni list, drago moreš vse plačati že naprej v štemplnaj, čeravno tvoja prošnja nikaj nede valala. (Tak je, žalibog). Novi zakon občutno zadene najbolje maloga, siromaškoga človeka i tiste naprave, štere so njemi na pomoč, kak zadruga, posojilnice itd. Ar bi po tom zakoni ešče na hranilno knigo trbelo štemplin djati. Zato se pa bori vsa naša stranka kak orosan proti njemi, da se ne bi sprejeo.

Ešče demokratje so proti njemi celo ništerni radikalni sami. A vlada ga tira li naprej, ar se njej ide predvsem za to, naj ona ma peneze, za maloga človeka se ne briga, čeravno vkūp spadne pod bremenom dač.

Solski zakon.

Z nameravanim že lani zdelanim šolskim zakonom nam vlada šče omejiti i tak tudi vzeti kršćansko vzgojo naše dece, ar šče preprediti povekšavanje, nastavljanje verskih šol. Zakon od taks je pijajca, štera ceca vrednost našega maloga človeka, zakon šolski je pa gift, šteri zagifta dūšo naše mladine, ka nede živela zdravo, bogaboječe življenje, zakaj? —

Zakaj? Tak se dela po celom sveti, ar protiverskim strankam trebe volilce. Pobožni, bogaboječi ljudje vsikdar skūpno idejo z svojim dūhovnikom na volišče i volijo kršćansko stranko, — brezbrizni pa fige kažejo popi — po pravici Bogi, ar pop je boži namestnik — i volijo ta, kde po božoj pravici niti ne diši, gde je tá najdale. Zato se šče verenavuk vrčti iz šol ali bar prepečiti verske šole. Po prizadevanji naše stranke se je v pododbori odvrgo ministrov predlog, po šterom se nove verske šole ne bi smele odpirati z pravicov javnosti za polaganje mature. A stem ešče boj ne dokončan, ar minister v punom odbori i parlamenti bo se držao svojega predloga, čaka ešče velika bitka našo stranko, ka reši bar nekeliko pravic našim kršćanskim šolam, žalostno moram omeniti, ka gda se za tak velike, svete reči vrši boj, Radič v Londoni, njegovi poslanci pa doma se šečejo i ni z prstom ne genejo, ka se krivični zakon ne bi sprejeo. (Odobranje).

Agrarni zakon. Pantheon.

Vlada nameni parlamenti predložiti tudi agrarni zakon, šteri je že izdelan.

Te zakon bi dovalo, da siromak kūpi tisto zemljo, štero ma z arende od veleposestnika. To se lepo vidi na videz. A samo na videz je lepo to. Da, če samo tisti dobijo zemljo, ki jo dozday majo te se vnoge krivice ne popravijo, štere je delala agr. reforma pri delitvi zemlje, te hrvacka zemlja ostane v rokaj srbskih dobrovoljcov, ka bi menje bilo horvackih volilcov. I to tudi ne vemo, jeli določi té zákon veliko število let, 50, 100 let, v vsterih se zemlja plača. Da če določi samo 10, 20 let te velike radikalne banke majo v par letaj vso veleposestniško zemljo, ne pa naš siromak (Odobranje).

Zakon od priznanja zaslužnih možov šče v Beogradi zidati edno veliko palačo, v šteroj bi se podobe vseh zaslužni možov gospostavile. Zvala de se ta palača „Pantheon“. To je grčka reč i slovenski pomeni palačo „vseh bogov“ Se zna, da poganskih, ar do pravoga Boga vlada nema toga širokoga srca. Njemi ešče ne zidala palače, ali ste lejko vi na svojo cerkev kaj dobili od nje? (Veselost velika).

Pogansko delo je zdaj moliti na te spomenik, gda od vnoгих terhov komaj odihavamo, gda nas čreveo najbolje žūli;

škrinje so pa prazne. Te Pantheon bi nepreračunljive šume požro. Skoz duga leta bi mogli letno plačuvati, kak listi pišejo, deset, celo stomilijon dinarov na njega. Smo za to, naj se zaslužnim možom da priznanje. Ma srce do kmeta, obrtnika, delavca, pač do maloga človeka vlada, gda že itak previsikim terhom ešče ta zdaj nikak nepotrebna bremena njemi šče na rame obesiti? (Nema.) Nega za zaslužne može naše države drugoga priznanja, kak kep na rovaš žepa dačoplačnika? (Tak je) Velika podjetja naj se v prvoy vrsti obremenijo.

I če vi glasno spoznate, ka vlada nema srca do vas, je mate vi do nje i njine stranke? (Nemamo). Vidim, da ne. Vaše srce je bilo, i je i se vūpamo, da i na dale bo pri tistih, ki so sinovje takših malih ljudih, kak ste vi, ki so se borili i se borijo i se bodo borili po postavnoj poti proti vsem zakonom i zakonskim predlogom, šteri so vam škodljivi, da je spremenijo po postavnoj poti, v zakone, ki do vam na hasek. (Naše srce je vaše, vaši smo.) I to so poslanci vaše stranke, Ljudske stranke ali kmečke zveze. (Bog je živi). Oni bodo branili vašo pravico, kakšte do je nasprotniki preganjali i ogrizavali i druge plače poleg svojega dela ne želejo od vas kak vašo stanovitnost pri kršćanskoj stranki. (Veliko odobranje, ploskanje i pozdravljanje govornika.)

Iščimo te zgūblene.

piso: HARI LEOPOLD ev. bogoslovec.

Iščite sebi pokoro, či je vaša dūša nemirovna, iščite sebi pokoj i ga najdete, či bodete skrbljivo iskali. Bog to želej, naj činite pokoro. Zato nam pravi: „Velim vam, radost bude pred Angelmi Božimi nad ednim grešnikom pokoro činečim.“ Za toga volo je naša dužnost iskati te zgūbljene, dokeč je ne bomo v kršćansko sveto mati-cerkev pripelali.

Dužni smo te zgūbljene iskati, dokeč je ne najdemo; ar na to smo od Boga pozvani i onam pri tom deli pomoč podaljava. Iščimo te zgūbljene dūše i pelajmo je v kršćansko sveto mati cerkev. Dr. Prohászka veliki i moder madžarski rim. kat. škof je v Šoproni v svojem govoru reko. „Da je kršćanstvo ne program, nego žitek.“ Tak je, kršćanstvo more biti žitek, more biti posvet, sveča, štera celomi sveti svetločo da. Na stezi pobožnosti, na poti jakosti redkiso takši, šteri bi brezi straha obvarvati znali svojo čisto dūšnovest. Nega, prežalost, vnoği na tla spadnejo pred zapelavanji etoga hūdoga sveta, Zato veli Jezuš. „Idite notri po tesni vrataj, ar so prestrana vrata i široka je ta cesta, štera pela na skvarjenje, i vnoği ji je, ki po njej hodijo Ar so tesna vrata i voska je ta pot, štera pela v žitek i malo ji je, šteri jo najdejo.“ Malo ji je, šteri na vse dni žitka svojega verno, nevklenjend v srci sveto obvarjejo Božo pravdo i Bože zakone; naj vekši tao ljudi je nezavahlen proti tomi nebeskom! Oči, ravnatelj etoga sveta, i hitro z pameti vzbriše čūte Bože reči, štere se njemi vūglasijo v predvori Gospodnovom. Vnoge dūše v gizdosti živoči se gorizvišavajo v srečni dnevi njihovoga žitka i toga zmožnoga Boga, liki ravnatelja i branitelja etoga sveta — spoznati neščejo, idejo po lastivnoj svojoj poti, zavūpavši se na svojo moč v tom nesrečnom vūrvanji bodoči, ka je človek nastavitel svoje sreče brezi Božega zmaganja. Etakši ljudje so odstopili od

Bože pravde, etakši ne mislijo na to, ka vse dober i ves Boži blagoslov od nebeskoga Oče izhaja, pri šterom nega preminjanja i preobračanja sence. Vnogi so pa zburkani v srca pri vsakšem vdarcu, pri vsakoj névoli, pri brigaj lagojega šorša, se gori postavljajo proti pravičnomi radodarniki nebeskomi, njega prekunišči s psüvanjem i z gnüsimi rečmi bantütejo njega za toga volo, zakaj on nje z teškimi vörami, z žalostjov, betegom i trpljenjami prigledno, ne morejo potrplivo nositi žitka skušavanja, ne morejo z molbami k njemi prinajati. Njihovó srce je prazno od te odičene vere i vüpanosti, njihovo mišljenje, njihova düša se ne prikapči k Jezusi, ki je vsej mantrnikov moke na Boga zavüpanjem prenašao mirovno, liki trpeči Boži Agnec na križi.

Pa se nam naprej da v žitki vsakdenešnjem veliki šereg ti ružni i nezahvalni ljudji, ki proti delajo, šteri so njihovi najplemenitešči dobročinitelje, šteri so njim krüh, živiš ponüdili, zdaj pa na nje z kamnom spake lüčajo i njim mira ne dajo s svojimi ružnimi navadami. Ali vsi etakši gizdavi, nepöbožni, zburkani, vsi etakši nezahvalni ljudje so zgübleni pred licom Božim. Iščimo, iščite skrbivo gor etakše slabe krščenike, opotite je, pobogšavajte je, da se navdüšijo za Bože kraljestvo. Dajte njim tanač, ratanje, smilene reči tem v gizdosti zvišenim, šteri to pravijo, ka nega Boga, ki so pripleteni v mreže krivoga vörvanja na teliko, ka je Boža moč, Boga verostüvanje, Boža obramba i milostivna roka ne delavna öber vse narodov. Pokažite njim pot, priliko k pokori, na znanje naj bode njim dano, ka tisti, ki se gorizvišava pöd srečöv i zemlensköv dikov, tisti se hitro ponizi, da ga Bog kak nedütoga grešnika pokaštiga, prve kak bi si mislo. Iščite gori nji i najdete je, ar Boža reč s šterov je iskali bodete, je prilika i živa nji ödržati. Tem vcaglivim nevörnim, tem psüvajočim, nezadovölnim nazveščavajte, ka pod težkim bremenom žitka ne zgübljo vüpazen, vüpanje v Bogi, ar či nas kaštiga, zvräči nas tüdi. Gospodni Bog v svoj levoj roki pehar britkosti ma, šteroga piti da tom mrtelnomi človeki, ali v njegovoj desnoj roki je blagoslov öbilen, trošt pune milošče, šterov vodi k vretini očinskoga, dobrega mira. Iščite takše zburkane düše i najdete je, či je bodete iskali z angelskim talom. Ete nezahvalen svet vas pa naj z nikakšim talom ne spači. Neödelana njiva je tüdi nezahvalna, ali či jo vernó öbdelamo, blagoslov Boži nam ne bode sfalivavo, ar öbilna žetva bode najem naši vnogi trüdiv. Ne henjajte zato z prisporöbnim talom gori iskati te nezavahlne ljudji, te neokorne otroke krščanske svete matičerkvi, šteri so odstopili od Boga, ki je v njihovo sree no-tricepo ljubeznosti zapoved: iščite gor. tiste šteri so britke vöre spravili tem ljublenim roditelom, naj se povrnejo klečeči k onim, šteri ešče na smrtnoj posteli za voló napreidenja svoje dece si k Bogi zdihavajo. Tak bode nad etakšim pokoro činečim velika radost v nebesaj.

Naša dužnost je iskati te zgüblene, naj je vse gori najdemo. I pri tom deli zaslüžimo sebi vsega poštenja vredno dobroto pred pravičnim Sodcom.

Vzemte si peldo od toga čolveka, ki svojo zgübleno ovco išče, i od te skrblive žene, štera je zgübila eden groš i ga išče brezi počinka. Vsaki vrelü trüd toga Božega šafara brezi lona ne ostane. Vsi smo Boži šafarje, vsi mamó neöbrüdni delavci biti v Božem vindgradu. Zakaj živeš? Zakaj volo je gospodni Bog tebi vözren-

delüvao delo tvojega pozvanja v tovarištvu etoga velikoga sveta? Lehko ti sebi živeš. Ne veš to, ka si na hasek, na blagoslov tvoji bližnji stvorjeni?

Ki li sebi žive, ne bode meo stalnega öröka v Božem kraljestvi. Ki ti sebi žive, njegovo ime vesne po njegovoj smrti i se rastori njegov spomenek liki pleve i pozderje, či bar kameni steber stoji na njegovem grobi. Premenlivosti prav da kraljüje nad vsemi vidočimi. Bojditö zato na hasek vaši bližnji prijatelov, včite to ljudstvo povsod, prilika se vam da vsem, kak šte stanja ljudje ste. Mali, ali veliki, siromak si, ali bögatec, prezmožni, ali ostavljeni vsem vam je dano goriskati te zblödnjene, te ne vörvajoče, okorne, ki so protivnicke Boži reči i Sv. Evangelijoma, vsi bojditö opoštölje, vüčitelje vaši domanjji, vaši bližnji ljudji, tak bodete sebi radost i poštenje slüžili pred Bogom. Vaš lepi šorš, vaša sreča, vaše bogastvo naj bode prilika k Öčinskomi haski poročeno. Zato veli Jezus: „Zaistino velim, ka bogat, takši bogat, ki je nesmlilen, žmetno ide v kraljestvo nebeskö, ležej je kameli sköz igle vüh iti, liki bogatomi v kraljestvo Bože“. Iščimo, iščite te zgüblene, dokeč je ne najdete; tak radost bodc pred Angelmi Božimi nad ednim grešnikom pokore činečim. — Amen. —

NEDELA.

Po Risalih XXIII. Evangelium sv. Mataja IX. 18—26. Jezus ozdravi Jairuovo hčer. Dobroto deli, zvršava telovno delo smilenja. Ljubezna prava to dela.

Ljubezna do bližnjega.*)

I če so vas ešče tak razžalili i či so vam že telko krivice včinioli — dobro njim včinite! I či vam je šče tak žmetno premagati se i či šče tak pole maščüvalnost vašoj notranjosti, či se šče srce tak krči po kaštiganji — molite zanje, šteri vas sovražijo, ogrizavajo, preganjajo! . . . O, čüjte to, vi posamezni kristjani, ki stiskate pesnice nad svojimi sovražniki! Čüjte to, ve družine i občine, ki ne morate, da bi živele v meri i ljubezni z drugimi družinami i občinami, ar, kak vi pravite, so vam krivico včinioli! Čüjte to, vi narödi, ki premišlavate kak bi se pripravili na hüde i hübe osvete (maščüvanja) za zgüblene vojske! Ah, ves svet poslüšaj reči Gospodove: Lübite svoje sovražnike! dobro njim včinite! molite zanje! Blagoslov i sreča vaša, či bogate; nesreča pa, či nel. Ar so reči Gospodove nej samó žela, nej so samo dober tanač za vekšo popolnost — zapovid! Jez pa vam povem — Eli se to pravi: Jez, od vas želim, jez vam svetüjem (tanačivam)? Ah, nel! Pravi se: Jez vam zapovem! Zato ka tam je povedano bote deca svojega Öco, ki je v nebesaj. (Mat. 5, 45.) Drugači ne bote od Öco, ki je v nebesaj zavrnili, pogübleni, či ne ljubite, ne včinite dobro, či ne molite za svoje sovražnike! . . . O, to je nej samo žela, to je nej samo prošnja, samo dober tanač — to je zapovid, štera grehom veže; neizpunüvanje te zapovidü vodi za časne kaštige i večno pogübo.

Pravite: Kak je mogo Bog, Kristuš, dati takšo zapovid štetroj se protipostavla vse člo-

*) Pregda dr. M. Opeke stolnoga kanonika v Ljubljani. Izdala tiskarna Ničman v Ljubljani.

veška narava? O, da nigdar nebi izgovorili te reči! Bog zapovej, ka šče i či je zapovedao ljubiti sovražnike — eli je nej s svojim lastnim zgledom (pelda) pokazao, kak jij je trbej ljubiti; i či je zapovedao včiniti, — eli ne da tüdi milosti, da je včiniti mogoče? Ah, najprle te lepi zgled Kristušov! Poglejte ta v getzemanski ogradi! Tam prihaja sovražnik Kristušov; oborožence i hlapce vodi za sebov. Vsi so pripravljeni zgrabiti Jezusa. Zakaj? Ka je včino Kristuš nedüžni? Sramota, o Judaši! Apoštol Judaši, sovražnik svojega lastnoga, tak nad vse dobroga Gospoda! Sramota! . . . Pa kaj! Briga se on, ki je pun mržnje do Gospoda! Pristopi i küšne Vüčitelja, da ga s küšom izda. . . Ah Kristuš, Bog! Eli ga ne boš vrgeo od sebe? Eli ga v svojem pravičnom sridi ne boš pogrezno v zemlo? Eli ga ne boš na mesti pogübo v zaslüženim maščüvanjom? Ne! Gledajte Kristüša! poslüšajte ljubezna njegovo! Krotko se püsti küšnoti i prijateo! pravi Judaši: Prijateo, zakaj si prišeo? Izdajalcü pravi tak, da bi ga sprebrno, da bi ga rešo. . . O prevelka ljubezna do prevelkoga sovražnika! — Pa hodite z menov na dvor velkoga dühovnika! Tam se segreva Peter, med brezbožneži. Tisti, ki se je zakunjavao, da Gospoda nigdar ne zapüsti, da pojde z njim sköz življenje i smrt. . . , A glej! Slabotna ženska pride, dekla: Tüdi ti si bio z Jezusom Galilejcom. (Mat. 26, 69.)

Glasi.

Slovenska Krajina.

Velka Polana. Naši i sosedni izseljenci v Clevelandi so nam poslali na novo cerkev 142½ (stoštiridesetdvá i pol) dolarov. — V Bridgeportu živeči naši öbčinarje i sosedje so pa že lani poslali na isti namen 124 dolarov. — Bog plätü vsem! — Ešče iz Chicage čakamo dáre naših ljudih.

Nova cerkev v Velkoi Polani. Komaj 3 mesece, i cerkev že pod strehov, od zvüna Krasno omortana, od znotra pa zdaj mortajo. To je rekord hitrosti pri zidanji cerkvi. Čast g. Bačič arhitekti i g. Jandl, zidariskomi mojstri i njihovim dobrim zidarom. Najveške hväle so pa vredni öbčinarje Velike i Male Polane, šteri so zvesto zvršavali nezračunane foringe i dozda vöpláčali 1 milijon i 600 (šeststo) jezer koron stroškov. — Takši ljudje so vredni té lepe cerkvi i lastne fare.

V desetih dnevaj poprešanji morete naznaniti financom keliko ste naprešali vina.

I če vino odate, prle kak je küpec prek vzeme, je morate tüdi financom naznaniti. Tü dobite dve cedoli, edno zasébe i edno za küpca. Küpec je tüdi düžen v 24 vöräj naznati financom küpčijo vina i dobljeni listek tü prekdati. V tom časi more küpec plačati tüdi trošarino i öbčinske doklade k trošarini, če se gde pobirajo po zakoni. Dve cedoli sta za to, da posvedočita, štero vino plača trošarino i štero nej. Ki ne prijavi kelko je naprešo i če je ödao vino, to ka je ödao, plača 100 Din., štrofa. Ki pa küpi vino i to ne glasi v 24 vöräj notri, plača, če je od viná ešče ne plačana trošarina, za kaštigo dvakrat ali štirikrat telko kak bi znesla trošarina i vino se njemi tak dugo ne izroči, dokeč ne plača trošarine i gori povedanoga štrofa. (finančno ravnateljstvo — št. 7283.) Radikalna vlada pač razmi peneze brati od siromaka, koga

Fabijola

ali

Cerkev v katakombah.

II. Boj.

„Eli bi vam bila takša narodna smrt v istini draga?“

„Kak se veseli lahkoživec, kda njemi odprejo dveri svetlo razsvetlene obednice, v šteroj ga čaka bogat öbed na lepo oblečeni i ovenčani slüžabniki, šteri njemi bodo dvorili; i kak se radüje zaročnica kda joj povejo, da pride zaročnik z bogatimi dari i jo popela v novo domovino — ravno tak se bo veselila moja düša, kda njoj smrt, naj bo kakšakoli, odpre vrata, železna i kmična na tom kraji — pa zlata na drugoj, ki pelajo v novo, v večno življenje. Ne brigam se teda, naj bo smrt takša ali takša, samo da me pela k listomi, ki je neskočno lepi.“

Radovedno pita Fabijola: „Što je te? Eli ga je nej mogoče videti prle, kak po smrti?“

„Ne, prle ne. On je tisti, ki nam povra čüje za vse, ka smo včinioli; i srečen, što je öbvarvao svoje srce čisto i nedüžno i je svojo düšo, štera je bila vsigda njemi odpreta, lepšao z lepimi jakostmi.“

„Kak pödobno Strinomi mišlenji“, si misli Fabijola. Pa prle kak ga šče more pitati, ödkod ma te navuke, stopi rob v dvorano;

„Nekši odpöslanec je prišeo iz Bajé, Toplice pri Napoli, milostna gospodičina.“

„Naj pride notri!“

Poslanec ves trüden i prašnati je stopó na prag in podao zapečatenó pisanje. Roka je trepetala Fabijoli, kda je segnola po njemi ödsükavala zavitek.

„Eli je od mojega öco?“, je pitala.

„Gotovo za volo njega, ödговori odpöslanec pomenljivo.“

Ödpre, preleti rendice — zakriči i v gübe spada. Hitro jo prime Boštjan, da je ne spadnola, pela jo na stolec ino prepüsti slüžabnicam, štere so na Fabijolin krič pribežale v dvorano. Njeni öca je mrtev.

Na dvorišči najde Boštjan čuporo slüžabnikov, šteri so pazlivo poslüšali tühinskoga poslanca, ki njim je pripovedavao od gospodarove smrti.

Čerino pisanje, štero je Fabiji prineso Torkvat, je ne bilo zabadav; v Ažijo potüvajoč je öbiskao (pohodo) tüdi Fabijolo v tihom stanüvanji i nekoliko dni ostao pri njoj, potom pa se je prisrčno poslovio (vzeo slovo) i šo v Bajé, kde so ga pričaküvali že navadni lahkoživci i parovneži. Livo je kak po navadi v velkoi öbilnosti i razvüzdanošti i je pričaküvao, ka bi njegovo ladjo z vsem naložili za dugo pot; a na ednok ga zadene po ednom öbedi boži žlak — i 58-ih vöräh je bio mrtev. Vse svoje imanje

je zapüsto edinomi deteti. Ravno kda je poslanec odhajao, so balžamüvali telo, da bi ga na ladji, v Ažijo namenjenoi, ödpelali v Ostijo i potom v Rim.

Kda je Boštjan čüo to žalostno zgodbo, bilo njemi je jako žao, da je s Fabijolov govorio od smrti i zamišlen je zapüsto hišo.

Rimlanko je tak na hitroma zadela žalostna novica ino jo vrgla v najveškó bridkost, da njoj je vzelo vso moč. Slüžabniki so se vrteli okoli nje i probali vse, ka bi jo zbüdilo iz ömedlenja. Njeno mlado močno telo je zmagalo; vzdigne se — bleđa, kmičnoga pogleda i odsüne od sebe roko, štera njoj je štela ponüditi vravstvo. Boječ se za njeno pamet; zdravnik pride i jo šče zbüditi iz nezavednosti, zakriči njoj glasno v vühö: „Fabijola, eli znate, da je öca vmrö?“

Vsa zatrepeče pri tej rečaj, spadne nazaj na posteo i skuze njoj privrejo iz öči i njoj lejšajo bolečino. Govori od öco, zove ga, vzdihava po njem vse zmešano i pretrgano; zdaj misli da je šče živ, in pa se spominja, da ga nega več — tak joče ino zdihava, da nazadnje zaspi, v velko dobroto düši i teli.

Evfrozina ino Lira sta pazili na njö. Poganka je tolažila svojo gospodinjo z navadnimi praznimi rečmi i poganskimi tolažili: gospod je bio tak dobroten, tak pošten mož in kak prisrčno je lübo svojo čer!

Dale,

jedini dohodek je pár lagvecov vina. — Naša gospoda i od nje zapelani kričači, štiri vsikdar majo odpreta vüsta, ka bi kaj v nja kapalo, so, kak se vidi, zato za radikale, ar pošteno znajo dače povekšavati.

Da sme kalvinski dühovnik, Návai Jenó, iz Szentgyörgyvölgye-ja slobodno prihajati v našo državo i oskrbljavati dūše svojih vernikov, so narodni poslanec, Klekl Jožef, pri ministerstvu prošnje vložili. Prošnja je ugodno rešena. Katoličanski dühovnik-poslanec se je pobrigao za té ustavljene sirote, drügi, kem bi to v prvov vrsti bila dužnost, so pa raj kšeftali i med tem obrazne obljube davali. Ali vse pride na svetlo.

Gostilničarska obrtna zadruga v Dolnji Lendava opozarja člane, naj strogo pazijo, da za vajence samo take otroke vzamejo, kateri z šolskim spričevalom potrdijo, da niso šoloobvezni in so 14 let izpunili. Okrajno glavarstvo, kot obrtna oblast bo strogo pazila na točno izpolnjevanje te naredbe, ter bo vsakega mojstra ki bi protiravnal, občutno kaznovalo.

Na Martinišče so darivali v Dinaraj: Tkalec Kata G. Bistrica 10, N. Törnišče 20, N. Sv. Jürj 50, dečki iz Žižkov 201, Trojički romarje iz Gomilce 10, Cigan Matjaš iz Žižkov tri srebrne korone i edno srebrno liro.

Tišina. Okt. 15. so narodni poslanec Klekl Jožef obslužili v tukaršnji farnoj cerkvi zahvalno sv. mešo za spomin svojega péjdvajsti letnoga mešništva, njihovih starišje so pa pri tej priliki stopili k svetomi prečiščavanji iz zahvalnosti, se njim je dober Oča nebeški dao včakati pétdesetletnice svojega zakona. Ta zahvalna pobožnost bi se že lani mogla zvršiti, a zavolo betega g. poslanca i njihove mame ne se je mogla. Prenesla se je zato na letos na 15. okt., štiri den so g. poslanec krščeni i šteroga obhajajo njuva mali tüdi svoj god na god sv. Terezije.

Od Bistričancov piše v 36. št. „Mörska Krajina“, ka je cela ves delala za to, ka žandare v past dobi i ka se Bistričanca trbe ognoti, ar čeravno v ednoj röki rožni venec drži, v drügoj ma kolek ali kramp. — Mi na to istini ne odgovarjajočo trditev vladnoga radikalnoga lista odgovorimo, ka je preiskava degnala, ka je ves za to nej znala, niti tista dekla nej štela žandare zavoditi, šteta je žandarom povedala, kak si ljudje gučijo, gde bi se tovaj mogo zdržavati. Z rožnogavencu se pa norčarijo samo nizke, prazne dūše. Grdo je tüdi celo ves obsoditi, če jih je samo par krivih — Pa so lejko v Püconcih ne napadnoli žandarov že? Ali so lejko Jurišiči Bistričanci odsekali roko i bujli par slovenskih vojakov? vi radikalcu ste to napravili, od toga pišite.

Ka je več? „M. Krajina“ v 41. št. piše, ka je srbska kmečka stranka šla iz parlamenta, gda je radikalna vlada z demokraci vred glasala za povišanje poslaniške plače i to delo hvali. Edne reči pa ne pove, ka je naša stranka proti glasala. Pa povejte, ka je več proti glasati, ali pa z videnjom dovoliti, ka radikali majo več glasov? Jeli proti glasati je več. Da kelko ljudi ne glasa, telko glasov menje trebe vladi, to se neglāsanje je podpiranje vlade. Samo obsebi se razmi, ka vladni list ne de hvalo nas, krščansko stranko, čeravno nebesa prinese na zemljo. Tem ljudem je nej za pravico.

Pisarna naše stranke se je preselila v hišo prek od Peterkove krčme. Tü se naj glāsijo naši pristaši, če kaj potrebüjejo. Pisarna kak dozdej prošnje pošlje našemi klubü v Belgrad.

Kak je Fr. Svikaršič prišo do službe i od nje v našoj stranki? On je bio financ navadni pri carinarnici. Od té službe je proso penzijo zavolo kilavosti. Poleg penzije je ešče iskao pristransko službo i dobo jo je, ne vemo, po koga priporočitvi, pri tajništvü naše stranke. On ne je bio tajnik, nego samo nameščeneec ali pisac pri tajništvü. Vodstvo stranke v Ljubljani ga je po pravilih najelo brez pitanja nas, ar ga je samo plačüvalo. Plačalo njemi je pa na mesec trijezero koron, vse zvinredne potne stroške dalo njemi je tüdi popraviti biciklin i napraviti tablo. Ljubljana se je tak ž njim pogodila, ka njemi gdašteč lejko gorpove i to en mesec prle. Juša poleg pogodbe ne je meo ni filera pobirati ni doma ni gde indri, ar njemi je to vodstvo ne dovolilo i toga dovoljenja niti ne proso on ni v Ljubljani, ni v Prekmurji, da bi smeo za sebe kaj pobirati. Za toga zroka i vno-gih drügh zrokov volo pred i po orlovskom tabori v M. Soboti njemi je stranka že lani gorpovedala. A poslanec Klekl so iz smilenosti, pa tüdi zato, naj se stalno zve, če je vsega kriv, česa ga dužijo, so stranko prosili, naj potrpi ž njim i naj njemi spravi gde kakšo službo i samo te ga odpusti, najmre če se v tom časi pobolša i bo za službo sposoben. Ravno to je proso tüdi poslanec Šiftar stranko. On sam Svikaršič je pa zahtevao od stranke 20 jezero koron i „dobro“ službo indri, Stranka toga nej

bila dužna včiniti, ar té pogodbe ne mela, vendar njemi je dala plačo še na en mesec po službi — štete plače pa on nej šteo sprejeti i obečala njemi je, ka de intervenirala za njega, ka pride nazaj v državno službo, g. poslanec Klekl so njemi pa obljubili jezero dinarov na operacijo, ka se reši kile i postane pali sposoben državne službe. Ponüjeno njemi je bilo tüdi zagovorništvo, če de se javo za službo pri okrajnom zastopi pri Sv. Jürji v Slov. Goricah kak i to, ka de se prosilo za njega, da se ne premesti kak financ v Srbijo, ar je ta ne meo vole iti. A on ni edne ni drüge službe ne šteo sprejeti. On bi poslanec rad bio, ar stranka ga ne mogla i smela sprejeti. Za ponüjane dobrote je z grobjanskom pismom še odgovoro, i stopo je vü z naše stranke pa se pridrüžo tistoj srbskoj stranki, štete domovine, kak se čüje, ni viditi ne štela njegova žena. — Zavolo nepoštenosti je Svikaršiča izned svojih kotrig zbrisala Orlovska zveza predlani za vsikdar i zavolo nepoštenosti je zgübo tüdi službo pri našoj stranki. Če ga je radikalna stranka sprejela, je njeno delo; če njena dūšnavest prenese takše ljudi, naša je ne more. A vsaki pravičen clovek pa more stranki priznati, da je smileno i pravičmo ž njim ravnala.

Podružnica udruženja vojnih invalidov v Dol. Lendavi priredila je dne 7. t. m. v dvorani hotela „Krona“ bratveno veselico, katera je povoljno uspela. Čistega prihodka je bilo 993 Din. Zabava je potekla jako solidno; a kakor je že ob takšnih prilikah navadno, da se policijska ura rada prekorači, se je tüdi sedaj to storilo. Čudno se nam zdí, da je orožništvo v tem slučaju bilo tako natančno ter zadevo prijavilo, vsled česar je moral podnajemnik hotela „Krona“ Karl Pojbič, ki je tüdi invalid, plačati 110 D. globe. Orožništvo pa si dovoljujemo vprašati, zakaj postopa v tem oziru pristransko? Znano nam je, da se je v gostilni „Deutsch“ v noči od sobote na nedeljo t. j. od 13 — 15 t. m. celo noč kartaló in popivalo, a tega ni videl nobeden orožnik? Takih slučajev lahko naštejemo celo vrsto.

Popravek. Horvath Izidor, bivši vučiteo v Trnji naznanja, ka je on ne hodo v Ljubljano po podporo, nego na eksamen. — Z Beltinec se je javilo, da je hodo k. Orjuni. On zdaj to, taji. Mi drage vole objavimo popravek, ar se krivica ne sme goditi.

Država.

Grozna smrt. V Petrovaradini je pri Donavi edna stara trdnjava, kde so grozovitne voze. V te so, žalostno, tüdi vojake zapirali. Pred kratkim so zaprli v to edno vozo nekšega vojaka, štiri je duže ostao na dopüsti, kak je meo dovoljenje. Te vojak je bio pö rodi Madjar. Naskori kak so ga zaprli, so čüli drügi vojaki, da je strašno skričao in na pomoč zvao. Šli so to javit kapitanü, štiri je prepovedao iti gledat v vozó. Zajtra pa so vojaki itak šli gledat i so ga najšli že mrtvoga. To je bio grozoviten pogled. Edna 6 metrov duga kača je okoli njega bila zasükana. Bio je ves zgrizen i miši pa podgani so že jele meso z njega. Nesmileni kapitan, kdá je to vido, se je itaki z revolov streló.

Prosvetni minister Trifunovič je poslo šolskim voditelom zapoved, da morajo z decov k mešhoditi pa k spovidi i prečiščavanji. Naj gojijo pravi verski düh. Osnovajo naj dijaške pevске zbere, štiri do pri božoj službi spevali. Šolski nadzorniki do mogli višoj šolskoj oblast naznaniti, ali so gg. vučitelje zvršili to zapoved. Kelko in kelko je vučitelov, štiri nejdejo sami radi k meši, zdaj je pa morajo k tomü siliti.

Nagla smrt. Blüzi Osijeka sta šla dva brata ribit. Eden je ostao na bregi, drügi je pa šo dale v močvaro, med trstje. Začnólo se je vdirati pod nogami in se je ne mego več rešiti. Mlaši brat njemi ne mogeo pomagati, da se nebi i z njim tak zgodilo. Na drügi den so kopali, pa ga neso mogli najti, se je že pregloboko pogrozo v blato. — Nevemo, kde nas čaka smrt.

Obsojeni orjunci. V Maribori so odsodili orjunca, šteriva sta 22. aprila toga leta napadnola in obšalila invalida i dühovnika g. Goleca. Eden od obsojeniva je predseenik mariborske Orjune in urednik „Tabora“. Obsojeniva pa sta: predsednik na 14 dni temnice in 1600 koron plače, drügi pa 3 mesece voze in möra 15 jezer koron plačati.

Svet.

Za zmenšanje alkoholizma v Italiji. Mussolinijova vlada je sklenola zapoved za zmenšanje (omejitev) alkoholizma. Od zdaj naprej sme priti na vsakih 1000 ljudi samo edna krčma. V krajih, kde je menje kak 500 prebivalcov, niti ne sme biti krčme. Krčme, v šterij se samo toči pijača brez jestvin, se morajo odpirati samo ob 10. vöri, po nedelah in svetkah pa ob 11. vöri, zapirati pa po leti ob 11 vöri, po zimi pa bo

10 vöri zvečer. — (Takša zapoved bi dobra bila tüdi v Jugoslaviji, da ne bi meli telko pijancov i zavolo njih telko bitja. Zdaj pa mnogi že zjutraj ob 5. eli 6. vöri sedi v krčmi i tak je včasí že prle pijan, kak je 10 vör.)

Velka nesreča pri Varšavi. 19. toga meseca je bila v magazini za puškin praj v ednoj trdnjavi poleg Varšave velka eksplozija. Najšli so 28 mrtvi, 48 težko, 110 pa lahko ranjeni. Preiskava je sprevidila, da je nikak sam rad vüžgao.

Amerikanci proti priseljavanji. Iz Londona pišejo, da je amerikanska delavska zveza pozvala državni kongres, da sklene ostre zakone proti priseljavanji in da zmenša broj priseljencov.

Krivicu včinjene proti Slovencom. Kda so Taljanje po krivici dobili slovenske kraje, so na göri Krn postavili nekši spomenik. Lani pa so ga najšli ednok razrüšenoga. Se zna, da so krivi bili Slovenci, v okólici prebivajoči, štiri so ga prej porüšili iz čemerov, ka so prišli pod taljansko oblast. Dosta nedužni ljudi so mantrali pa obsodili. Letos pa pišejo taljanske novine, ka so vojaki vidili, kak je v spomenik strela vdarila pa ga porüšila. Grdo je koga brez zroka obsoditi, šče grdejše pa po nedužnom obsójenomi ne dati zadoščjenja. Tak pa delajo taljanske oblasti s našimi brati Slovenci, pa samo zato, ar je nje rodila slovenska pa ne taljanska mati.

Na Angleškom je 1 milijono 250 jezer delavcov brez dela.

Povoden na Japonskom. Celi svet se je stršno nad velkov nesrečov, šteto je napravo pred kratkim na Japonskom potrs. Zdaj pa naznanjajo, da je povoden v varaši Fuknje porüšila 1000 hiš. 7 ljudi se je vtöpió.

Domača politika.

Parlamentarne počitnice so minole. 20. okt. so se začele seje. Zvoljen je za predsednika pali Ljuba Jovanovič, — Delo je začeo finančni odbor.

Radikali küpüjejo dūše. Okt. 10. je Pfeifer, mariborski podžupan meo seslanec z dr. Milerom odvetnikom i tajnikom Slanovcom. Na té sestanek je bio povabljen i poslanec Šiftar, ki brez dovoljenja svoje stranke je šo na njega z Švikaršičom. Tü so vabili radikali Šiftara, naj povrže svojo stranko i prestopi v radikalno. Ali ne se njim je pos rečilo!

V Jüžnoj Srbiji se naselijo samo Srbi. Tak so odločili vladni poslanci na svojoj kiubovoj seji. Mi pravimo, prav je tak, ali te naj čüvajo té naseljence pred bandami tüdi samo Srbi ne pa Slovenci, predvsem naši Prekmurci.

Minister za železnice je i v odbori i v parlamentü dao izjavo, da so železničarski zakon glavna združenja železničarov odobraval. Ta združenja zdaj javno izjavljajo, ka je ministrova izjava neistinska.

Samo šest vör stoji naklajen vagon brezplačno po novoj naredbi minstra za železnice na postaji. Dozdaj je stao 24 vör. To teliko pomeni, ka če što v 6 vöráj ne sklade vö svojega blaga, bo plačao ležarino. To pa pali teliko pomeni, ka, ar trgovec ne de mogo dostakrat sklasti vö naročenoga blaga i de mogo plačati ležarino, de dragše njegovo blago. Plačamo pa to mi, ki od njega küpimo blago. Tak podigava sama vlada dragočo. Naša stranka je proti toj odredbi protestirala.

Svetovna politika.

Nemčija. Vsa glavna politika v Europi se süče dnes okoli pitanja, kak naj Nemčija plačüvanje bojne odškodnine nadaljavle. Delo v Poruhrji so pali začeli. Fabrikantje se pogajajo s nemškovo pa s francozkov vladov za vpostavitv dela pa za plačüvanje odškodnine v blagi. Vsaki delavec dobi na tjeden trijezero milijonov mark plače. Pa to delavcom nikaj ne hasni, ar je peneze ne vreden nikaj. Cene rastejo vsakšo vöro. Vsaki se šče papirnati penez znebiti, zato cele vnožine ljudi čakajo pri trgovinaj, da bi peneze v blago spravili. Zivež je grozovito dragi. Jajce košta 55 milijonov mark. Pomenjkanje živeža je velkö. V vekši varašej jelgladno ljudstvo vdarilo v trgovine in je porobilo. Policija težko drži red i mir. Državna zbornica je dala vladü punomoč do marca meseca prišestnoga leta.

Bolgarija. Revolucijo komunistov in zemljoradnikov je vlada v krvi zadüšila. Temnice so pune z reberišami, drügi so pa pobegnoli. Ar so s tem nasprotniki vladni strank potreti, se vlada spravlja na volitve. — Komisija, šteta je morala rešiti nešterna pitanja med Jugoslavijov in Bolgarijov, je svoje delo dokončala. Dosegnoli so popolen sporazum. Bolgarija plača rekviriranje, šteroj je v bojni na srbskoj zemli zvršila. Od obej strani se je tüdi izrazilo veselje, da se je s tem sporazumom vgladilo tistö nasprotstvo, ki je dozdej bilo med obema državama.

Petnajstletnica mariborskoga Orla.

Den 7. oktober 1923 ostane v stalnom spominu vsem, ki so se ga udeležili. Te den je slavio mariborski Orel velki svetek — petnajstletnico svojega obstojanja. Da, svetili so te den Orli i to z velikov slovesnostjov. Že v soboto večer je bilo videti po varaši dosta rdečij robač i po vulicaj korakati ponosne mladence i može pa tudi navdušene mladenke v orlovskoj obleki. Komaj se je skrilo sunce, so se vsi zbrali i z bandov šli proti palači premilostlivo pušpeka, šteromi so pod oknom lepo zalgrali. Kda so se častitlivi g. pušpek pokazali i se zahvalivali, jih je cela vnožina veselo i pristrčno pozdravljala.

Glavno praznuvanje se je začelo v nedelo zjutraj. Že ob 5. vori je banda šla po vulicaj i igrala būdnico. Ob devetih pa so čete Orlov i Orlic korakale proti stolnoj cerkvi, da bi bile navzoče pri svetoj meši i blagoslavljani svoje nove zastave. Kak lepo je bilo gledati močne postave možov s pozdignjenimi glavami i bistré pōglede mladenk, ki so v cerkvi v dvema rendama (vrstama) stoječ, kak častna straža, čakali i napravili dūhovščini i pušpeki pot. Pred mešov je bila predga, štero so držali g. pušpek sami i v šteroj so pōvdarjali kakšega velkoga pomena je Orel i vse druge dobre organizacije i opominali so Orle, da bodo vōrni krščanskoj veri i novoj zastavi, štero so ravno prle blagoslovili. Nato so opravili pušpek sveto mešo i ž njov se je predpoldnevna slovesnost končala.

Po obedu so Orli odkorakali na pokopališče (cintor), kde so se spomnili svojih mrtvih tovarišov.

Večer pa so priredili telovadno akdemijo. Na njoj so mladi junaki i junakinje pokazale, ka znajo. Videli smo tak lepe vaje, gibe i tak srčkane prizore, da se je srce smejalo od veselja, pa tudi resne, pomembne gibe i tak nevarne, da smo kričali od straha, da se nesreča zgodi. Najlepše i najtežje vaje je izvajala mednarodna telovadna vrsta, štera je že večkrat odnesla zmago i je gotovo cvet našega telovadništva. V spomini nam ostanejo tudi reči predsednika orlovske zveze, g. dr. Meglera, ki je povdarjao, da se ne smemo skrivati i sramovati, nego s ponosom povedati, da smo kristjani, Jugoslovani i Orli.

Slavnost je minola, a spomin bo živo i mariborski Orel bo raztegūvao svoje peroti, dokeč ne spravi pod svoja krila vseh dūševnih i telovnih delavcov.

Govor profesora Mazovca za versko šolo na V. slovenskom katoličanskem shodi.

Zadovolni katoličani so najbolje trden stebber vsake pržave, zednim so pa graditelji slave ino ugleda tiste države v vseh državaj celoga sveta, kde prebivajo naši verski bratje ino sestre. V tom pogledi smo katoličanje resan mednarodni, ka tudi z šegavostjov vōpovemo; v tom pogledi lahko državi neizmerno hasnimo, ar smo mi katoličani celoga sveta v bistveni dugovanjaj edno srce, edna miseo i prle najdemo pot do src državljanov druge države, nego pa od vlade podmičeno, ali plačano novinarstvo. (Viherno odobranje).

Druga zabloda zdajšnje družbe.

Drugo značilno znamenje zdajšnje družbe, štera šče na nas katoličanaj s silov probati svoje misli i nazore, je neprestano, že nekaj betežno — či ne z hūde vole namerjavano — povdarjanje narodnoga edinstva i s tem zvezano prisiljavanje, da se povsem edni na pravimo i zedna čimo v vsej kulturni, miselni, jezikovni, šteri so sad sto in stoletne inačiše zgodovine, šteri so neizogibna posledica zemlepisni, podnebni ino drugi činitelov, štere je ne mogoče spremeniti, kemmenje pa odstraniti. Pomislimo vendar, kak strašen stopaj nazaj v tmico bi s takšim zjedinenjom mi Slovenci i Horvatje naredili na šolskom poli. Mi smo na tom poli najodločnejši nasprotniki prisiljenoga zjedinenja, mi smo zagovorniki medsebojnoga plemenitoga prekašanja, štero de rodilo blagosloven sad na vse strani i nas počasi pripelalo na sunce med druge prosvetlene narode zahodne Evrope . . .

I zednačite, gospoda moja, či morete, visike Triglavske gore z ravnim Banatom, razdelite, v ednake struge vse naše vode i je napelajte vse v eden čio, pomirite režasto i kregavo burjo*) z divjim i silovitim širokom . . . Obračajmo te

*) Burja je stalen mrzel veter pri Adrijanskem morji, šteri se zaletavle pa henjavle; široko pa pospolom vleče i z velikov silov i je vroči.

naše zastave kak i kelko ščemo, vsigdar pride-mo do zaključka, da se v tej misli, v tej želaj i zahtevaj kaže ali popuno nerazumevanje zgodovine i njeni razvojni zakonov, ali bi pa naj te brezpomembne žele bile okanlivi plašč, za šterim se skrivle njihova prava žela, žela po nasilji i neutušljivo hrepenenje slobodnomiselne menšine, da dūševno zarobi šörke plasti našega vernoga naroda.

Naše zahteve.

Slavni zbor! Robstvo je žalostno dugovanje; to jako dobro znajo tisti izmed Vas, štere je nesrečna usoda spravila v bojno zavzetništvo, kda so morali trpeti največše pomenkanje i zaničevanje, trdo delati, slabo jesti i še slabejše spati. Nego robstvo vsej robstev je dūševno robstvo. Nas Slovence so šteli dūševno zarobiti Nemci i Taljanje, Horvate Madjari i Taljanje, Srbe pa Törki, nego ne se njim je posrečilo: narodne pesmi, stare narode šege, heroična batrivnost Materecerkvi, goreča lūbezen do rodne grūde i do sladke materne reči, črstvi spomini na stare narodne krale, besen boj na „mrtvoj straži“, kak je krasno povedao Srb dr. Momčilo Ivanič še pred svetovnov bojnov od bojūvanja nas Slovincov proti Nemcom, vse to je divno svedočanstvo naše dūševne slobode i eden najbitnejši predpogojov, da smo po sto i stoletnom političnom robstvi stanoli k novomi samostojnomi narodnomi živiljenji: — (Dugotrpeče ploskanje.)

Gospodarstvo.

Cene v Maribori: Govedina 1 kg., 100 K., teletina 1 kg. 120 K., svinjsko meso 150 K., Govenska koža 1 kg., 80 K., teleča koža 1 kg., 120 K., cejla konjska koža 600 K., — 1 l., mleka košta 14 K., 1 l., vrhnja (smetena) 60 K., 1 kg., zmočaja (masla) 170 K., — Pšenična mela 1 kg., 18 K., ajdinska mela 40 K. — Seno od 300 — 400 K., za meter; otava 280 K., ovsena slama 250 K., — Drva 1 kub. m trdi 800. mehki 440 K.,

Cene v Berlini: Cene živeži so se pa zdignole. 1 kg., zabila že več košta, kak 100 milijon marke. Kolač kruha košta 340 milijon mark, eno jajce 55 milijon mark.

Cene zrnja v drugi državaj. V Austriji: pšenica za 100 kg., 360 jezer, kukorica 280 jezer za 100 kg. — Na Madjarskom: pšenica za 100 kg., 97 jezer madžarskij koron, otrobi 100 kg., 41 jezer m. K. — Na Češkem: pšenica 165 češki koron, žito 120 čk., ječmen 125 čk., oves 127 čk., (za 100 kg.)

Cene silja doma.

Pšenica	100 kg.	K. 1000—1200—
Žito	" "	" 1100—
Ječmen	" "	" 1000—
Oves	" "	" 900—
Kukorica	" "	" 1000—

Cene živine.

Govedina	1 kg.	K. 96—
Teletina	" "	" 120—
Svinjsko meso	" "	" 100—
Mast	" "	" 180—
Slanina	" "	" 172—

Zagrebečka borza

dne 23. oktobra 1923.

Amerikanski dolar	1 dolar	K 320—
Austrijska krona	100 K	K —44
Čeho-Slov. krona	1 K	K 9 60
20 kronski zlat		K 1100—
Francoski franc	1 frank	K 19—
Madjar. K	100 (nova em.)	K 1.40
Švic. fran.	1 fr.	K 59.10
Talijanske lire	1 lira	K 14.60

Züricht:

Dinar 100 Din. Šv. francs 6 85

Oda se taki

lepo imanje z 14 orali mešanoga zemljišča z zidanov hižov i gospodarskim poslopjom. Cena i pogoji plačūvanja se zvejo pri

Maitz Viktori posestniki v Skakovcih pri Cankovi, Prekmurje.

SLOVENSKA BANKA

podružnica Dolnja Lendava

plača najbolje

dolarje in zlate peneze.

Isče se kočij na farov za komecijo, šteri je vajen gospodarstvo pelati. Zgasite se pri Uredništvu Novin.

Trgovski pomočnik

manufakturist

zamesljiv in dober prodajalec se sprejme takoj pri tvrdki.

Bedić & Kac v D. Lendavi

Prodam mojo — za svaki obrt pripravljemo — z vodovodom in z acetilensko lučjo opremljeno

hišo in posestvo.

Karol Horvath, bivši notar Rogašovci. (Sveti Jurij.)

Hlapec za konje se sprejme pri Ed. Suppanz v Pristavi, Slovenija.

Figyelem!

Figyelem!

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a táblaüveget a mai naptól kezdve m² 70 dinárért adom.

Elvállalok továbbá épület üvegezést és képkerezést.

Nagy raktárt tartok korcsma üvegekben és porcellán edényekben.

Ivan Markovič Dolnja Lendava Schwarz-féle házban.

Pazite.

Što sče meti dober leder i najbolše poplate si lejko küpi po zmernoj ceni v trgovini pri Škafar Jožefi v Beltinci.

Oglas.

Za zimo küpíte po najnižših cenah: lepo süknjo (štof) vseh vrst, hlačevino, porhate, odeje (deke), koce, slamnice (strožoke), nogavice (štrumfle), štrikano blago, črevlje, gamaže, dežnike (marele), kak tudi vse drugo špecerijsko i drobno blago v trgovini.

Franc Lencar, Mala nedelja, podružnica prie

Mihael Cimmerman v Ljutomeri Ravnotak se küpüjejo tu belice, zmočaj, grah, sühe gobe pa vsi poljski pridelki po najbolših dnevnih cenah.